

INFORMACJA

dla sygnalistów (na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy o ochronie sygnalistów)

Sygnalistą zewnętrznym może zostać osoba, która zgłasza informację o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą – należy przez to rozumieć przeszłe, obecne lub przyszłe działania związane z wykonywaniem pracy na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w podmiocie prawnym lub na rzecz tego podmiotu, lub pełnienia służby w podmiocie prawnym, w ramach których uzyskano informację o naruszeniu prawa oraz istnieje możliwość doświadczenia działań odwetowych;

Naruszenie prawa dotyczy jednego z obszarów wymienionych w ustawie z dnia 14 czerwca 2024 r. o sygnalistach, tj.: korupcji; zamówień publicznych; usług, produktów i rynków finansowych; przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu; bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami; bezpieczeństwa transportu; ochrony środowiska; ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądowego; bezpieczeństwa żywności i pasz; zdrowia i dobrostanu zwierząt; zdrowia publicznego; ochrony konsumentów; ochrony prywatności i danych osobowych; bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych; interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej; rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych; konstytucyjnych wolności i praw człowieka i obywatela – występujące w stosunkach jednostki z organami władzy publicznej i niezwiązane z ww. dziedzinami.

1. Dane kontaktowe organu umożliwiające dokonanie zgłoszenia zewnętrznego:

Zgłoszenia naruszenia prawa można dokonywać:

- 1) **Elektronicznie** – na adres sygnalista@lelis.pl w zaszyfrowanym pliku. Szyfr do pliku należy przekazać pracownikowi osobiście lub telefonicznie pod nr 297469011;
- 2) **Pisemnie** – w zamkniętej kopercie opatrzonej napisem „**Zgłoszenie nieprawidłowości - sygnalista**”; dostarczonej osobiście lub pocztą na adres: Urząd Gminy w Lelis, ul. Szkolna 39, 07-402 Lelis.

2. Warunki objęcia Sygnalisty ochroną:

Sygnalista podlega ochronie określonej w przepisach rozdziału 2 ustawy o ochronie sygnalistów od chwili dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego, pod warunkiem że miał uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że stanowi informację o naruszeniu prawa.

Ochronie przewidzianej w procedurze nie podlega sygnalista, który świadomie dokonuje zgłoszenia zewnętrznego, wiedząc, że do naruszenia nie doszło (zła wiara).

3. Tryb postępowania w przypadku zgłoszenia zewnętrznego

- 1) **Zgłoszenie zewnętrzne przekazuje się do osoby upoważnionej.**
- 2) Osoba upoważniona przekazuje sygnaliście **potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia** zewnętrznego, w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

- 3) **Potwierdzenie** przyjęcia zgłoszenia **nie przekazuje się**, jeżeli:
- istnieją uzasadnione podstawy sądzić, że potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia zagroziłoby ochronie poufności tożsamości sygnalisty lub
 - zgłoszenie zewnętrzne nie zawiera adresu do kontaktu.
- 4) **Osoba upoważniona może wystąpić do sygnalisty o uzupełnienie zgłoszenia zewnętrznego**, w określony sposób, w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia sygnaliści tego wystąpienia. W przypadku nieuzupełnienia zgłoszenia zewnętrznego wyznaczony terminie osoba upoważniona może nie podejmować działań następczych. Wezwania do uzupełnienia zgłoszenia zewnętrznego nie stosuje się, jeżeli:
- istnieją uzasadnione podstawy sądzić, że doręczenie wystąpienia o uzupełnienie, zagroziłoby ochronie poufności tożsamości sygnalisty lub
 - zgłoszenie zewnętrzne nie zawiera adresu do kontaktu sygnalisty.
- 5) **Osoba upoważniona przeprowadza:**
- weryfikację polegającą na ustaleniu czy zgłoszenie stanowi zgłoszenie zewnętrzne,
 - wstępną weryfikację zgłoszenia zewnętrznego, w szczególności weryfikuje:
 - czy zgłoszenie dotyczy informacji o naruszeniu prawa,
 - czy zgłoszenia dokonał sygnalista w rozumieniu art. 4 ust.1 ustawy,
 - czy zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie należącej do zakresu działania Urzędu, a jeżeli nie należy – na ustaleniu organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych.
- 6) **Osoba upoważniona, uwzględniając wyniki weryfikacji**
- podejmuje decyzję o podjęciu działań następczych,
 - w przypadku, gdy zgłoszenie dotyczy naruszeń prawa w dziedzinie nienależącej do zakresu działania organu, przekazuje je niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia dokonania zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach - nie później niż w terminie 30 dni, do organu publicznego właściwego do podjęcia działań następczych oraz poinformuje o tym sygnalistę;
 - w uzasadnionych przypadkach **może przekazać zgłoszenie zewnętrzne** w celu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego:
 - jednostkom organizacyjnym podległym lub nadzorowanym;
 - innej jednostce organizacyjnej, której powierzono zadania w drodze porozumienia.- z wyjątkiem jednostki organizacyjnej, której dotyczy zgłoszenie zewnętrzne lub
 - nie podejmuje dalszych działań w szczególności** gdy:
 - zgłoszenie zewnętrzne nie dotyczy naruszenia prawa,
 - brak wystarczającego uprawdopodobnienia wystąpienia naruszenia prawa,
 - zgłoszenie dotyczy sprawy będącej przedmiotem wcześniejszego zgłoszenia przez tego samego lub innego sygnalistę i nie zwarto w nim istotnych nowych informacji na temat naruszeń prawa w porównaniu z wcześniejszym zgłoszeniem zewnętrznym.
- 7) **W przypadku nie podejmowania dalszych działań** o których mowa w pkt 6 ppkt d) osoba upoważniona:
- informuje sygnalistę o niepodjęciu działań następczych, wraz z podaniem uzasadnienia, a w razie kolejnego zgłoszenia zewnętrznego, o którym mowa w tym przepisie - pozostawia je bez rozpoznania i nie informuje o tym sygnalisty;
 - może poinformować sygnalistę, że informacja objęta zgłoszeniem podlega rozpatrzeniu w trybie przewidzianym w przepisach odrębnych, w szczególności w trybie przewidzianym dla skargi, wniosku lub petycji.
- 8) W przypadku gdy zgłoszenie zewnętrzne dotyczy naruszeń prawa pozostających we właściwości kilku komórek właściwych, osoba upoważniona w porozumieniu z kierującymi tymi komórkami, powołuje zespół zadaniowy złożony z ich przedstawicieli, w celu wyjaśnienia informacji zawartych w zgłoszeniu.

4. Informacja zwrotna dla sygnalisty

Osoba upoważniona prowadząca działania następcze przekazuje Sygnaliście:

- 1) informację zwrotną w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia, a w uzasadnionych przypadkach w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia przyjęcia zgłoszenia,
- 2) informację o ostatecznym wyniku postępowania.

Informacja zwrotna zawiera informację na temat planowanych lub podjętych działań następczych i powodów takich działań.

5. Zasady poufności

Organ publiczny gwarantuje, że procedura przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych i procedura zgłoszeń zewnętrznych oraz związane z przyjmowaniem zgłoszeń przetwarzania danych osobowych:

- 1) uniemożliwiają uzyskanie dostępu do informacji objętych zgłoszeniem nieupoważnionym osobom;
- 2) zapewniają ochronę poufności tożsamości sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie.

Ochrona poufności, o której mowa w pkt 2 powyżej dotyczy informacji, na podstawie których można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować tożsamości sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie.

Sygnalista może wyrazić zgodę na ujawnienie danych osobowych umożliwiających ustalenie jego tożsamości. W przypadku wyrażenia zgody przez sygnalistę, administrator będzie informował osoby wskazane w zgłoszeniu o podaniu ich danych przez sygnalistę (w ramach realizacji obowiązku informacyjnego z art. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.) - dalej RODO lub w ramach realizacji przez te osoby prawa dostępu do danych osobowych).

Zgoda sygnalisty nie jest wymagana w sytuacji, gdy ujawnienie jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa w związku z postępowaniami wyjaśniającymi prowadzonymi przez organy publiczne lub postępowaniami przygotowawczymi lub sądowymi prowadzonymi przez sądy, w tym w celu zagwarantowania prawa do obrony przysługującego osobie, której dotyczy zgłoszenie.

Przed takim ujawnieniem danych osobowych sygnalisty, właściwy organ publiczny lub właściwy sąd powiadamia o tym sygnalistę, przesyłając w postaci papierowej lub elektronicznej wyjaśnienie powodów ujawnienia jego danych osobowych, chyba że takie powiadomienie zagrozi postępowaniu wyjaśniającemu lub postępowaniu przygotowawczemu, lub sądowemu.

6. Zasady przetwarzania danych osobowych

- 1) Administratorem Danych Osobowych jest Wójt Gminy Lelis.
- 2) Dane osobowe osoby zgłaszającej oraz innych osób wskazanych w zgłoszeniu lub osób, których dane osobowe zostały pozyskane w toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego są przetwarzane na podstawie przepisów w zakresie niezbędnym do realizacji zadań wynikających z przepisów ustawy o ochronie sygnalistów.
- 3) Dane osoby zgłaszającego pozwalające na ustalenie jego tożsamości nie podlegają ujawnieniu innym podmiotom, chyba że za wyraźną zgodą zgłaszającego lub w przypadku, w którym ujawnienie danych zgłaszającego jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa w kontekście prowadzonych przez organy publiczne lub sądy odpowiednio postępowań wyjaśniających lub postępowań przygotowawczych lub sądowych, w tym celu zagwarantowania prawa do obrony przysługującego osobiście, której dotyczy zgłoszenie.
- 4) Dane osobowe osób przetwarzane z związku z przyjęciem zgłoszenia lub podjęciem działań następczych oraz dokumenty związane z tym zgłoszeniem będą przechowywane przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następcze w związku z przyjętym zgłoszeniem lub zakończono postępowanie zainicjowane tymi działaniami.

- 5) Dane osobowe, które nie mają znaczenia dla rozpatrywania danego zgłoszenia są usuwane w ciągu 14 dni od chwili ustalenia, że nie mają znaczenia dla danego zgłoszenia.
- 6) Przepisu art. 14 ust.2 lit. f RODO nie stosuje się chyba, że Sygnalista wyraził zgodę na ujawnienie swoich danych lub świadomie zgłasza nieprawdę.
- 7) Przepisu art. 15 ust.1 lit. g RODO nie stosuje się chyba, że Sygnalista wyraził zgodę na ujawnienie swoich danych lub świadomie zgłasza nieprawdę.
- 8) Dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu przetwarzaniu (w tym profilowaniu), ani nie będą przekazywane poza Europejski Obszar Gospodarczy (EOG).
- 9) Osobom, których dane osobowe będą przetwarzane przysługuje prawo żądania od Administratora: dostępu do danych, sprostowania danych, ograniczenia przetwarzania danych.
- 10) W przypadku uznania, że dane osobowe są przetwarzane w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami o ochronie danych osobowych można wnieść skargę do organu nadzorczego – Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych z siedzibą: 00-193 Warszawa, ul. Stawki 2.
- 11) Pracownicy urzędu wyznaczeni przez organ do przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych, dokonywania ich wstępnej weryfikacji, podejmowania działań następczych uzyskują prawo do przetwarzania danych osobowych na podstawie pisemnego upoważnienia Administratora Danych Osobowych.

Administrator informuje osoby wskazane w zgłoszeniu lub osoby, których dotyczy zgłoszenie, na podstawie art. 14 RODO, o zasadach przetwarzania ich danych osobowych, z wyłączeniem informacji o źródle danych osobowych, chyba, że sygnalista nie spełnia warunków wskazanych w art. 6 ustawy albo wyraził wyraźną zgodę na ujawnienie swojej tożsamości.

Administrator realizuje prawo dostępu do danych osobowych osób wskazanych w zgłoszeniu lub osób, których dotyczy zgłoszenie, z wyłączeniem informacji o źródle danych osobowych, chyba, że sygnalista nie spełnia warunków wskazanych w art. 6 ustawy albo wyraził wyraźną zgodę na ujawnienie swojej tożsamości.

7. Charakter działań następczych

Działania następcze organu polegają będą na wszelkich działaniach podjętych w celu oceny prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu oraz w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia, w szczególności przez postępowanie wyjaśniające, wszczęcie kontroli lub postępowania administracyjnego, wniesienie oskarżenia, działanie podjęte w celu odzyskania środków finansowych lub zamknięcie procedury realizowanej w ramach procedury przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych i podejmowania działań następczych.

Organ może nie podjąć działań następczych w przypadku, gdy w zgłoszeniu, dotyczącym sprawy będącej już przedmiotem wcześniejszego zgłoszenia lub zgłoszenia od innego Sygnalisty, nie zawarto istotnych nowych informacji na temat naruszenia prawa w porównaniu z wcześniejszym zgłoszeniem tego naruszenia. Organ informuje sygnalistę o niepodjęciu działań następczych, podając uzasadnienie, a w razie kolejnego zgłoszenia - pozostawia je bez rozpoznania i nie informuje o tym sygnalisty.

8. Środki ochrony prawnej sygnalisty oraz dostęp do poufnej porady prawnej

Sygnalista podlega ochronie przed działaniami odwetowymi, pod warunkiem że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia zewnętrznego dotyczy naruszenia prawa, a w momencie dokonywania tego zgłoszenia sygnalista miał uzasadnione podstawy sądzić, że jest to informacja prawdziwa.

Zakaz działań odwetowych dotyczy również:

- a) osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia oraz osoby powiązanej z sygnalistą;
- b) osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej pomagającej sygnaliście lub z nim powiązanej, w szczególności stanowiącej własność sygnalisty lub go zatrudniającej

Sygnalista nie podlega ochronie przed działaniami odwetowym w przypadku gdy:

- a) zgłoszenie zewnętrzne zostało dokonane w złej wierze lub stanowiło nadużycie, lub
- b) przy dokonywaniu zgłoszenia zewnętrznego celowo i świadomie podano nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd informacje.

9. Warunki ochrony sygnalisty zgodnie z art. 16 ustawy o ochronie sygnalisty

Dokonanie zgłoszenia nie może stanowić podstawy odpowiedzialności sygnalisty, w tym odpowiedzialności dyscyplinarnej lub odpowiedzialności za szkodę z tytułu naruszenia praw innych osób lub obowiązków określonych w przepisach prawa, w szczególności w przedmiocie zniesławienia, naruszenia dóbr osobistych, praw autorskich, ochrony danych osobowych oraz obowiązku zachowania tajemnicy, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa, pod warunkiem że sygnalista miał uzasadnione podstawy sądzić, że zgłoszenie lub ujawnienie publiczne jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa zgodnie z ustawą.

W przypadku wszczęcia postępowania prawnego dotyczącego odpowiedzialności, sygnalista może wystąpić o umorzenie takiego postępowania.

Uzyskanie informacji będących przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego lub dostęp do takich informacji nie mogą stanowić podstawy odpowiedzialności, pod warunkiem że takie uzyskanie lub taki dostęp nie stanowią czynu zabronionego.

10. Zachęta

Organ zachęca przed złożeniem zgłoszenia zewnętrznego do korzystania z procedury zgłoszeń wewnętrznych podmiotu prawnego w którym doszło do naruszenia w przypadku, gdy naruszeniu prawa można skutecznie zaradzić w ramach struktury organizacyjnej tego podmiotu prawnego, a Sygnalista uważa, że nie zachodzi ryzyko działań odwetowych

11. Dane kontaktowe Rzecznika Praw Obywatelskich

Rzecznik Praw Obywatelskich

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, al. Solidarności 77, 00-090 Warszawa;

Adres e-mail: biurorzecznika@brpo.gov.pl;

Infolinia: 800 676 676